

ΛΑΔΙΑΣ ΧΡΙΣΤΟΣ
Οικονομολόγος (MSC)
Επίκουρος καθηγητής ΤΕΙ Αθηνών

Η ΠΟΡΕΙΑ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ

Α' ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΟ ΣΥΜΠΟΣΙΟ
Επιστήμης - Φιλοσοφίας και Τέχνης

**Η ΠΟΡΕΙΑ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ**

Α' ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΟ ΣΥΜΠΟΣΙΟ
Επιστήμης - Φιλοσοφίας και Τέχνης

ΛΑΔΙΑΣ ΧΡΙΣΤΟΣ
Οικονομολόγος (MSC)
Επίκουρος καθηγητής ΤΕΙ Αθηνών

Η περιοχή της Κορινθίας, και ιδιαίτερα η Κόρινθος, η πρωτεύουσα της Αχαϊκής Συμπολιτείας, το μεγάλο ναυτικό και εμπορικό κέντρο της Αρχαιότητας είναι σήμερα ένας δυναμικός νομός που βρίσκεται στο ΒΑ. τμήμα της Πελοποννήσου και περιλαμβάνει μικρό τμήμα της Στερεάς Ελλάδας.

Η γεωγραφική της θέση, στην είσοδο της Πελοποννήσου και ανάμεσα στο πρώτο (Αθήνα) και το τρίτο (Πάτρα) πληθυσμιακό κέντρο της χώρας, ήταν καθοριστικός παράγοντας στην ανοδική οικονομική πορεία της.

Η οικονομία του νομού είναι αγροτική με σημαντική ανάπτυξη της βιομηχανίας - βιοτεχνίας εξευγενισμού, επεξεργασίας και συσκευασίας αγροτικών προϊόντων κατά την περίοδο του β' ημίσεως του αιώνας που διανύουμε. Μέχρι τα μέσα της δεκαετίας του 1950 κύριο γεωργικό προϊόν του νομού ήταν η σταφίδα. Ύστερα όμως από τη μείωση της ζήτησης του προϊόντος αυτού από τις αγορές του εξωτερικού, επιδιώχθηκε η αναδιάρθρωση των καλλιεργειών και η εισαγωγή νέων. Έτσι ελεγκτάθηκαν οι καλλιέργειες εσπεριδοειδών, κηπευτικών και οπωροφόρων δέντρων.

Η ανάπτυξη της γεωργίας και της βιομηχανίας πραγματοποιήθηκε κυρίως στα πεδινά τμήματα του νομού, ενώ στην ορεινή ενδοχώρα, η οικονομία δεν αναπτύχθηκε ανάλογα, με αποτέλεσμα να συνεχίζεται η ερήμωση της υπαίθρου με τη μετακίνηση των κατοίκων προς τα αστικά κέντρα. Αποτέλεσμα αυτής της μετακίνησης είναι η δυϊστική μορφή της οικονομικής ανάπτυξης του νομού, δηλαδή ανάπτυξη δύο ταχυτήτων.

Ένα άλλο χαρακτηριστικό της οικονομίας του νομού είναι η ανάπτυξη του τουρισμού και των παραθεριστικών κέντρων, όπως είναι το Λουτράκι, το Ξυλόκαστρο, το Κιάτο, η αρχαία Κόρινθος, οι Άγιοι Θεόδωροι καθώς και άλλες περιοχές στις ακτές του Κορινθιακού και του Σαρωνικού.

Μετά την απελευθέρωση της Ελλάδος, η περιοχή του σημερινού νομού αποτέλεσε επαρχία του Νομού Αργολίδας – Κορινθίας.

Το 1899 χωρίστηκε στο Νομό Αργολίδας και στο Νομό Κορινθίας. Αργότερα, το 1909, οι δυο νομοί ενώθηκαν πάλι για να ξαναχωριστούν και η διαίρεση αυτή παραμένει μέχρι σήμερα.

Διοικητικά ο νομός αποτελείται από μια επαρχία (Κορινθίας) και περιλαμβάνει 4 δήμους (Κορίνθου, Σικυώνος - Κιάτου, Λουτρακίου - Περαχώρας και Ξυλοκάστρου: 120 κοινότητες και 196 συνολικά οικισμούς).

Πληθυσμιακά ο νομός από το 1879 μέχρι το 1951 παρουσιάζει συνεχή αύξηση με μια μικρή στασιμότητα τις περιόδους 1907-1920 και 1940-1951 που οφείλεται στους δύο παγκόσμιους πολέμους (πίνακας 1).

Πίνακας 1

Πληθυσμιακή εξέλιξη από 1879 – 1951

Έτος	Ν. Κορινθίας	Κόρινθος	Λουτράκι	Περαχώρα	Κιάτο	Ξυλόκαστρο	Νεμέα
1879	48.488	2.619	335	1.455	796	618	1.530
1889	57.813	4.124	758	1.394	1.315	1.037	1.984
1896	64.577	4.188	685	1.361	2.528	1.140	2.211
1907	71.229	5.340	1.179	1.582	1.903	2.099	2.331
1920	74.748	6.141	1.399	1.505	2.341	2.236	2.823
1928	90.192	9.944	2.112	1.691	3.413	2.946	3.487
1940	111.547	12.715	4.135	1.879	5.210	3.877	4.249
1951	113.358	17.728	6.166		5.206	4.004	4.720

Σημαντικά έργα την περίοδο αυτή είναι η διάνοιξη της διώρυγας της Κορίνθου (1882 – 1893) και η κατασκευή της σιδηροδρομικής γραμμής (1884 – 1902) που κατέστησαν την Κόρινθο κόμβο σιδηροδρομικό, οδικό και θαλάσσιο.

Ο πρωτογενής τομέας έχει πρωταρχικό ρόλο στη σύνθεση του Προϊόντος, αλλά η σταφίδα, οι ελιές, τα σιτηρά και το ρετσίνο δίνουν τις πρώτες ύλες στις πρώτες μεταποιητικές μονάδες βιοτεχνικού χαρακτήρα.

Ο ηλεκτρισμός εμφανίζεται το 1917 για πρώτη φορά στην Κόρινθο και το Λουτράκι και το 1920 ιδρύεται η πρώτη ηλεκτρική εταιρεία Κορίνθου που επιβιώνει ως το 1957.

Ο τουρισμός στο Λουτράκι ξεκινά με την πρώτη ξύλινη λουτρι-κή εγκατάσταση το 1855 και το 1910 λειτουργούν ήδη 23 ξενοδοχεία.

Παράλληλα, ο τουρισμός εμφανίζεται στα παράλια του νομού, ενώ το 1936 λειτουργεί το πρώτο αξιόλογο ξενοδοχείο σε ορεινό θέ-ρετρο της Ελλάδας στα Άνω Τρίκαλα Κορινθίας.

Μετά τη Μικρασιατική καταστροφή το προσφυγικό ρεύμα που έρχεται στην πόλη της Κορίνθου δίνει δυναμική ώθηση σε δυο το-μείς της οικονομίας: την βιομηχανία και το εμπόριο, έδωσε δηλαδή στην οικονομία εργατικά χέρια, φτηνά τις περισσότερες φορές και την εμπειρία της τέχνης και της τεχνικής του Ιωνικού πολιτισμού.

Καθ' όλη την περίοδο του μεσοπολέμου υπάρχει μια ικανοποιη-τική οικονομική ανάπτυξη. Εμφανίζεται η μεσαία αστική τάξη και παρατηρείται σχετική βελτίωση του επιπέδου ζωής.

Κατά τη μεταπολεμική περίοδο έχουμε μεγάλες μετακινήσεις κα-τοίκων από τις ορεινές και ημιορεινές κοινότητες προς τα αστικά κέντρα του νομού και την Αθήνα.

Η εξωτερική μετανάστευση προς Γερμανία, Αυστραλία, Σουη-δία και Βόρειο Αμερική είναι μικρή σε σχέση με την αντίστοιχη των άλλων νομών της Ελλάδας.

Από τα μέσα της δεκαετίας του '60 εγκαθίστανται στο νομό αρ-κετοί νέοι κάτοικοι, δηλαδή νέο εργατικό δυναμικό οι οποίοι απορ-ροφούνται στις νεοσύστατες βιομηχανίες και στις κατασκευές.

Είναι χαρακτηριστικό ότι στη δεκαετία του '60 η Κορινθία είναι ένας από τους 6 νομούς που παρουσιάζουν αύξηση πληθυσμού εκτός της Αττικής και της Θεσσαλονίκης (πίνακας 2).

Πίνακας 2

Πληθυσμιακή εξέλιξη από 1961 – 1991

Έτος	Ν. Κορινθίας	Κόρινθος	Λουτράκι	Κιάτο	Ξυλόκαστρο	Νεμέα
1961	112.505	15.892	6.843	6.147	4.569	4.720
1971	112.404	20.773	7.490	7.437	4.903	4.356
1981	123.042	22.658	8.543	8.232	5.188	4.182
1991	142.365	28.903	11.031	9.172	6.052	4.041

Οι δεκαετίες μετά το 1950 είναι περίοδος ταχείας ανάπτυξης για την Ελλάδα και την Κορινθία που αναπτύσσεται με γοργότερο ρυθ-μό από τον μέσο όρο της χώρας.

Ειδικότερα κατά την τελευταία τριακονταετία η οικονομική ανά-πτυξη του Νομού Κορινθίας είναι συνδεδεμένη και με τους τρεις το-μείς: πρωτογενή, δευτερογενή, τριτογενή.

Κυρίες και Κύριοι σύνεδροι

Όπως προκύπτει από τα στοιχεία του πίνακα 3 και του πίνακα

4 του έτους 1970, το 34,60% του ΑΕΠ του Νομού Κορινθίας προέρχεται από τη γεωργία, δάση, αλιεία, το 31,68% του ΑΕΠ προέρχεται από τη βιομηχανία και τη βιοτεχνία και το 33,72% του ΑΕΠ του νομού προέρχεται από τις υπηρεσίες και τον τουρισμό.

Σε επίπεδο δε περιφέρειας Πελοποννήσου το 1970 κατείχε τη δεύτερη θέση στην κατανομή του ΑΕΠ μετά το Νομό Μεσσηνίας.

Επίσης, στο σύνολο της χώρας το 1970 ο πρωτογενής τομέας του νομού είναι το 2,52% του πρωτογενούς της χώρας, ο δευτερογενής τομέας το 1,34% του αντίστοιχου της χώρας και ο τριτογενής το 0,89% του τριτογενούς της χώρας.

Πίνακας 3

**Ακαθόριστο Εγχώριο Προϊόν κατά τομείς οικονομικής δραστηριότητας σε περιφερειακό επίπεδο
ΥΠΑ έτους 1970**

Υπηρεσία Περιφερειακής Αναπτυξίας (ΥΠΑ)	Σύνολο	Γεωργία Δάση Αλιεία	Βιομηχανία Βιοτεχνία	Υπηρεσίες	Σύνολο		Βιομηχανία Βιοτεχνία	Υπηρεσίες	Παρατηρήσεις
					Γεωργία Δάση Αλιεία	Υπηρεσίες			
ΥΠΑ									* Τμήμα Πίνακος
Πάλατινήσος	14.561	5.562	1.559	5.440	100	38,20	24,44	37,36	
1. Ν. Κορινθίας	3.434	1.188	1.088	1.158	100	34,60	31,68	33,72	* Πηγή Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας
2. Ν. Αργολίδας	2.507	935	744	828	100	37,30	29,68	33,65	Γεν. Δ/νση Εθν. Λογ/τηνών
3. Ν. Αρκαδίας	2.322	695	568	1.059	100	29,93	24,46	45,61	
4. Ν. Μεσσηνίας	4.185	1.813	788	1.584	100	43,32	18,83	37,85	
5. Ν. Λακωνίας	2.113	931	371	811	100	44,06	17,56	38,38	

Πίνακας 4

Ακαθόριστο εγχώριο προϊόν κατά τομείς οικονομικής δραστηριότητας σε περιφερειακό επίπεδο ΥΠΑ έτους 1970

Υπηρεσία Περιφερειακής Αναπτυξίας (ΥΠΑ)	Σύνολο	Γεωργία Δάση Αλιεία	Βιομηχανία Βιοτεχνία	Υπηρεσίες	Σύνολο		Βιομηχανία Βιοτεχνία	Υπηρεσίες	Παρατηρήσεις
					Γεωργία Δάση Αλιεία	Υπηρεσίες			
Σύνολο χώρας ΥΠΑ	298.000	47.058	86.976	129.966	100				* Τμήμα Πίνακος
Πάλατινήσος	14.561	5.562	1.559	5.440	5,64	11,82	4,40	4,19	
1. Ν. Κορινθίας	3.434	1.188	1.088	1.158	1,34	2,52	1,32	,89	* Πηγή Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας
2. Ν. Αργολίδας	2.507	935	744	828	,97	1,99	,81	,64	Γεν. Δ/νση Εθν. Λογ/τηνών
3. Ν. Αρκαδίας	2.322	695	568	1.059	,90	1,48	,70	,81	
4. Ν. Μεσσηνίας	4.185	1.813	788	1.584	1,62	3,85	,97	1,22	
5. Ν. Λακωνίας	2.113	931	371	811	,82	1,98	,46	,62	

Επίσης βάσει των στοιχείων των πινάκων 5 και 6 του ΥΠΕΘΟ του έτους 1980 παρατηρούμε ότι η οικονομική ανάπτυξη του νομού

είναι συνδεδεμένη με τον δευτερογενή τομέα (βιομηχανία – βιοτεχνία) περισσότερο και λιγότερο με τον πρωτογενή και τον τριτογενή (γεωργία και τουρισμό) δηλαδή το 38,09% του ΑΕΠ του νομού προέρχεται από το δευτερογενή τομέα, το 31,58% από τον πρωτογενή και το 30,33% από τον τριτογενή.

Στο επίπεδο της περιφέρειας Πελοποννήσου καταλαμβάνει ο νομός την πρώτη θέση στην κατανομή του ΑΕΠ με ελάχιστη διαφορά από το Νομό Μεσσηνίας που στην προηγούμενη δεκαετία κατείχε την πρώτη θέση.

Στο σύνολο του ΑΕΠ της χώρας κατά το 1980 ο πρωτογενής τομέας του νομού είναι το 2,64% του πρωτογενούς της χώρας, ο δευτερογενής το 1,81% του αντίστοιχου της χώρας και ο τριτογενής το 0,88% του τριτογενούς της χώρας.

Σύμφωνα πάλι με τα στοιχεία των πινάκων 7 και 8 του ΥΠΕΘΟ του έτους 1988, η οικονομική ανάπτυξη του Νομού Κορινθίας είναι συνδεδεμένη ακόμη περισσότερο με τον δευτερογενή τομέα. Το 42,06% του ΑΕΠ του νομού προέρχεται από τη βιομηχανία και τη βιοτεχνία, το 33,44% από τον τριτογενή (υπηρεσίες - τουρισμός) και το 24,50% από τον πρωτογενή (αλιεία - δάση - γεωργία), του οποίου η συμμετοχή είναι αισθητά μικρότερη από την περασμένη δεκαετία.

Τέλος, από τα παρατιθέμενα στοιχεία του πίνακα 8 στο σύνολο του ΑΕΠ της χώρας, ο πρωτογενής τομέας του Νομού Κορινθίας αποτελεί το 2,24% του πρωτογενούς της χώρας, ο δευτερογενής το 2,24% του αντίστοιχου της χώρας και ο τριτογενής το 0,91% του τριτογενούς της χώρας, ενώ σε επίπεδο περιφέρειας το ΑΕΠ του νομού είναι κατά πολύ μεγαλύτερο από το δεύτερο Νομό Μεσσηνίας σε σύγκριση με την προηγούμενη δεκαετία.

Πίνακας 5

Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν κατά τομείς οικονομικής δραστηριότητας σε περιφερειακό επίπεδο ΥΠΑ έτους 1980

Υπαίτια Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΥΠΑ) ΥΠΑ	Σύνολο	Γεωργία Δάση Αλιεία	Βιομηχανία Βιοτεχνία	Υπηρεσίες	Σύνολο Γεωργία Δάση Αλιεία	Βιομηχανία Βιοτεχνία	Σε τριτογενή δραστηριότητα	
							Υπηρεσίες	Παραπληρωματικές
Πελοπόννησος	87.606	32.779	24.886	29.951	100	37,41	28,40	34,18
1. Ν. Κορινθίας	22.575	7.129	8.599	6.847	100	31,58	18,09	50,33
2. Ν. Αργολίδας	15.274	6.235	3.651	5.388	100	40,82	21,90	35,28
3. Ν. Αρκαδίας	15.396	4.558	5.599	5.239	100	29,61	36,37	34,01
4. Ν. Μεσσηνίας	22.556	9.207	5.102	8.247	100	40,82	22,62	36,56
6. Ν. Λακωνίας	11.815	5.650	1.935	4.230	100	47,82	16,18	35,80

* Τμήμα Πίνακας
* Πηγή Υπουργείο
Εθνικής Οικονομίας
Γεν. Δ/νση Εθν.
Λογισμίων

Πίνακας 6

Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν κατά τομείς οικονομικής δραστηριότητας σε περιφερειακό επίπεδο ΥΠΑ έτους 1980

Υπεριο Περιφερειακής Αναπτύξεως (ΥΠΑ)	Σύνολο	Γιαγωγή Δόση Αλαία	Βοηθητική Βοηθγία	Υπηρεσίες	Σύνολο Γιαγωγή Δόση Αλαία	Βοηθητική Βοηθγία	Υπηρεσίες	Σε τιμές συντελεστών	Σε εκατομμύρια δρχ.
								Στατιστική (ποσοστά)	Σε τρέχουσες τιμές - το σύνολο της χώρας
Σύνολο χώρας	1.523.724	270.058	474.286	779.380	100				
ΥΠΑ									* Τμήμα Πίνακος
Πελοπόννησος	87.616	32.779	24.886	29.951	5,75	12,14	5,21	3,84	* Πηγή Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας
1. Ν. Κορινθίας	22.975	7.129	3.599	6.847	1,48	2,64	1,61	,88	Γεν. Δ/νση Εθν. Λογ/σμίων
2. Ν. Αργολίδας	15.274	6.235	3.621	5.388	1,00	2,31	,77	,69	
3. Ν. Αρκαδίας	15.396	4.558	5.599	5.239	1,01	1,69	1,18	,67	
4. Ν. Μεσσηνίας	22.516	9.207	5.102	8.247	1,48	3,41	1,08	1,06	
5. Ν. Λακωνίας	11.815	5.650	1.935	4.230	,78	2,09	,41	,54	

Πίνακας 7

Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν κατά τομείς οικονομικής δραστηριότητας σε περιφερειακό επίπεδο ΥΠΑ έτους 1988

Υπεριο Περιφερειακής Αναπτύξεως (ΥΠΑ)	Σύνολο	Γιαγωγή Δόση Αλαία	Βοηθητική Βοηθγία	Υπηρεσίες	Σύνολο Γιαγωγή Δόση Αλαία	Βοηθητική Βοηθγία	Υπηρεσίες	Σε τιμές συντελεστών	Σε εκατομμύρια δρχ.
								Διάρθρωση (ποσοστά)	κατά ΥΠΑ - ΝΟΜΟ
ΥΠΑ									* Τμήμα Πίνακος
Πελοπόννησος	354.363	108.930	104.229	141.204	100	30,74	29,41	39,85	* Πηγή Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας
1. Ν. Κορινθίας	99.024	24.260	41.652	33.112	100	24,50	42,06	33,44	Γεν. Δ/νση Εθν. Λογ/σμίων
2. Ν. Αργολίδας	59.701	19.496	13.886	26.319	100	32,66	23,26	44,08	
3. Ν. Αρκαδίας	63.177	13.292	25.036	24.849	100	21,04	39,63	39,33	
4. Ν. Μεσσηνίας	85.917	30.984	16.977	37.954	100	36,06	19,76	44,18	
5. Ν. Λακωνίας	46.543	20.897	6.677	18.968	100	44,90	14,35	40,75	

Πίνακας 8

Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν κατά τομείς οικονομικής δραστηριότητας σε περιφερειακό επίπεδο ΥΠΑ έτους 1988

Υπεριο Περιφερειακής Αναπτύξεως (ΥΠΑ)	Σύνολο	Γιαγωγή Δόση Αλαία	Βοηθητική Βοηθγία	Υπηρεσίες	Σύνολο Γιαγωγή Δόση Αλαία	Βοηθητική Βοηθγία	Υπηρεσίες	Σε τιμές συντελεστών	Σε εκατομμύρια δρχ.
								Στατιστική (ποσοστά)	το σύνολο της χώρας
Σύνολο χώρας	6.578.295	1.085.449	1.837.363	3.635.283	100				
ΥΠΑ									* Τμήμα Πίνακος
Πελοπόννησος	354.363	108.930	104.229	141.204	5,39	10,04	5,61	3,88	* Πηγή Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας
1. Ν. Κορινθίας	99.024	24.260	41.652	33.112	1,51	2,24	2,24	,91	Γεν. Δ/νση Εθν. Λογ/σμίων
2. Ν. Αργολίδας	59.701	19.496	13.886	26.319	,91	1,80	,75	,72	
3. Ν. Αρκαδίας	63.177	13.292	25.036	24.849	,96	1,22	1,35	,68	
4. Ν. Μεσσηνίας	85.917	30.984	16.977	37.954	1,31	2,85	,91	1,04	
5. Ν. Λακωνίας	46.543	20.897	6.677	18.968	,71	1,91	,36	,52	

Από τον πίνακα 9 προκύπτει ότι η κατανομή του ΑΕΠ μεταξύ των νομών της περιφέρειας Πελοποννήσου κατατάσσει την Κορινθία πρώτο νομό με βάση το μέγεθος του ΑΕΠ, γεγονός που προσδιορίζει και τη δυναμική μορφή της οικονομίας του νομού.

Πίνακας 7β

Κατανομή του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (ΑΕΠ) κατά νομό και κατάταξη αυτών κατά μέγεθος ακαθάριστου περιφερειακού προϊόντος (ΑΠΠ) των ετών 1970, 1980 και 1988

ΝΟΜΟΙ	1970			1980			1988		
	ΑΠΠ	Ποσοστό %	Φθίνοσα τάξη νομών παρω.	ΑΠΠ	Ποσοστό %	Φθίνοσα τάξη νομών παρω.	ΑΠΠ	Ποσοστό%	Φθίνοσα Παρατηρήσεις τάξη νομών παρω.
Ν. Κορινθίας	3.434	1,33	2	22.575	1,48	1	99.024	1,51	1 *Τμήμα Πίνακας
Ν. Αργολίδας	2.507	,97	3	15.274	1,00	4	59.701	,91	4 * Πηγή Τουρισμού
Ν. Αρκαδίας	2.322	,90	4	15.296	1,01	3	63.177	,96	3 Εθνικής Οικονομίας
Ν. Μεσσηνίας	4.185	1,62	1	22.556	1,48	2	85.917	1,31	2 Γεν. Δ/ση Εθν.
Ν. Λακωνίας	2.113	,82	5	11.815	,78	5	46.543	,71	5 Αγ/ομαι

Εκ των ανωτέρω προκύπτει ότι ο νομός συνδέει όλο και περισσότερο την οικονομική του ανάπτυξη με τη βιομηχανία και τη βιοτεχνία, λιγότερο με τον τουρισμό και ακόμη λιγότερο με τη γεωργία.

Η επιλογή δε αυτή τον κατέστησε τον πρώτο νομό της περιφέρειας της Πελοποννήσου.

Οι βασικότεροι παράγοντες που προσδιόρισαν την οικονομική πορεία του Νομού Κορινθίας στον αιώνα που διανύουμε ήταν:

Η γεωγραφική θέση της περιοχής.

Το οδικό και το σιδηροδρομικό δίκτυο, η θαλάσσια επικοινωνία με αρκετά εμπορικά κέντρα.

Η ύπαρξη ιαματικών πηγών με τα περίφημα νερά Λουτρακίου.

Οι φυσικές καλλονές και οι σπουδαιότεροι αρχαιολογικοί χώροι.

Η εκμηχάνιση της γεωργίας, η αύξηση της καλλιεργήσιμης γης, η δημιουργία αρδευτικού δικτύου και η εντατικοποίηση των καλλιεργειών σε συνδυασμό με τις νέες δυναμικές καλλιέργειες.

Η δυναμική και συνεχώς αναπτυσσόμενη βιομηχανία και βιοτεχνία του νομού και τέλος το δυναμικό και εξαγωγικό εμπόριο.

Ο νομός Κορινθίας παρουσιάζει ευοίωνη προοπτική ανάπτυξης όσο λίγοι νομοί στη χώρα μας. Θα πρέπει να εξακολουθήσει να παίζει βασικό ρόλο στην Ελλάδα.

Στη δεκαετία που διανύουμε ο νομός μπορεί και πρέπει να αναπτυχθεί με ρυθμό 4,5 – 5%, περισσότερο κατά 0,5 – 1% από έναν απαραίτητο ρυθμό ανάπτυξης της χώρας. Προϋπόθεση βέβαια είναι να μην δημιουργηθεί ενεργειακή κρίση ή πολεμική εμπλοκή της χώρας

και να υπάρχει κλίμα κοινωνικής συναίνεσης και γαλήνης.

Η ανάπτυξη θα προέλθει κατά κύριο λόγο από τη δημιουργία επενδύσεων εγχωρίων και αλλοδαπών και θα στηριχθεί κυρίως στη βιομηχανία και τον τουρισμό.

Ο ιδιωτικός, κρατικός και συνεταιριστικός τομέας θα έχουν το μερίδιο που πρέπει στην όλη προσπάθεια με κύριο άξονα τη Νομαρχία, το Επιμελητήριο και τους Συνεταιρισμούς.

Ο ΟΠΕ (Οργανισμός Προώθησης Εξαγωγών), το ΕΛΚΕΠΑ θα πρέπει να αναλάβουν τη διοργάνωση σεμιναρίων και ημερίδων, τα οποία θα συμβάλουν στην προώθηση των εξαγωγών του νομού.

Ο ΕΟΜΜΕΧ θα πρέπει να δημιουργήσει γραφείο στην Κόρινθο, το οποίο θα συμβάλει στην ενημέρωση των επιχειρηματιών.

Αναλυτικά θα επιχειρήσουμε μια διερεύνηση των προοπτικών κατά τομέα.

Στον πρωτογενή τομέα του νομού είναι δυνατό να επέλθουν:

Αύξηση της ζωικής παραγωγής με ρυθμό 5% ετησίως.

Αύξηση της φυτικής παραγωγής (γεωργία) με ρυθμό 0,5 - 1% ετησίως.

Αύξηση της ρητινοπαραγωγής με την κατασκευή βελτιωτικών έργων στα πευκοδάση.

Έργα τα οποία θα συντελέσουν στην ταχύτατη ανάπτυξη του τομέα είναι:

Η κατασκευή εγγειοβελτιωτικών έργων στη Δόξα Φενεού, Φόνισσα και Στυμφαλία καθώς και το μεγάλο έργο αρδευτικό Φενεού.

Η κατασκευή Κτηνοτροφικού Σταθμού, βελτίωσης υπαρχόντων σφαγείων.

Η βελτίωση των βοσκοτόπων Ζήρειας, Νταρδίζας, Κυλλήνης, Γαβρέα.

Η κατασκευή δεξαμενών ομβρίων υδάτων στη Σολυγεία.

Η δημιουργία των αλιευτικών καταφυγίων στο Δερβένη, τα Ίσθμια, το Σχοίνο και τον Κόρφο.

Η διάνοιξη δασικών δρόμων με ρυθμό 30 χλμ. ετησίως.

Η αύξηση των αναδασωτέων περιοχών με προτεραιότητα στις καμένες εκτάσεις Λουτρακίου και Σαραντάπηχου.

Η έκταση των υδρογεωλογικών ερευνητικών προγραμμάτων.

Στο δευτερογενή τομέα οι προοπτικές για περαιτέρω ανάπτυξη της βιομηχανίας είναι μεγάλες και ο τομέας αναμένεται να καταστεί ο βασικός για την οικονομική ανάπτυξη του νομού.

Στόχος πρέπει να είναι η δημιουργία μονάδων στους κλάδους των ηλεκτρονικών, καταναλωτικών αγαθών και επεξεργασίας αγρο-

τικών προϊόντων.

Τα έργα υποδομής που θα ενισχύσουν την προσπάθεια υλοποίησης των στόχων είναι:

Η δημιουργία βιομηχανικής περιοχής.

Η κατασκευή αγωγού φυσικού αερίου.

Η αξιοποίηση της γεωθερμίας Σουσακίου.

Στον τριτογενή τομέα οι φυσικές καλλονές του νομού και οι αρχαιολογικοί του χώροι μπορούν να στηρίζουν τον τουρισμό, εάν γίνει μια μεθοδική και συστηματική προβολή στις ξένες αγορές της τουριστικής αγοράς της Κορινθίας. Επίσης η κατασκευή μεγάλων και οργανωμένων μονάδων θα προαγάγει πάλι την τουριστική αγορά του νομού.

Ο ορεινός όγκος της Ζήρειας πρέπει να αξιοποιηθεί με την κατασκευή χιονοδρομικού κέντρου για διακοπές όλο το χρόνο.

Στον κλάδο των συγκοινωνιών - επικοινωνιών η ολοκλήρωση της νέας εθνικής οδού Κορίνθου - Τρίπολης - Καλαμάτας σε συνδυασμό με τα έργα της Διώρυγας και την κατασκευή διπλής σιδηροδρομικής γραμμής θα καταστήσουν την Κορινθία κόμβο οδικό, σιδηροδρομικό και θαλάσσιο.

Η κατασκευή δορυφορικού τηλεπικοινωνιακού σταθμού εδάφους από τον ΟΤΕ στη Νεμέα, θα συμβάλλει στην αρτιότερη και ταχύτερη επικοινωνία του νομού.

Στην εκπαίδευση στόχος πρέπει να είναι η κατασκευή των αναγκαίων σχολικών αιθουσών ώστε όλα τα σχολεία του νομού να λειτουργούν τις πρωινές ώρες, ενώ η δημιουργία παραρτήματος ΤΕΙ τεχνολόγων οινολογίας στη Νεμέα θα αναβαθμίσει πνευματικά και πολιτιστικά την Κορινθία.

Στον τομέα της Υγείας η αποπεράτωση της νέας πτέρυγας του Γενικού Νομαρχιακού Νοσοκομείου Κορίνθου και η ίδρυση Τραυματολογικής κλινικής θα καταστήσουν την περιοχή κέντρο παροχής πληρέστερης υγειονομικής περίθαλψης ευρωπαϊκού επιπέδου, ενώ η δημιουργία νέων παιδικών σταθμών θα υποβοηθήσουν τον τομέα της εργασίας και της κοινωνικής πολιτικής.

Η πολιτιστική δραστηριότητα του νομού πρέπει να συνεχισθεί με την διοργάνωση εκδηλώσεων ανωτέρου επιπέδου και να ενισχυθούν οι πολιτιστικοί φορείς που δημιουργούν με παράλληλη αξιοποίηση και προβολή των αρχαιολογικών χώρων και τη δημιουργία πολιτιστικών κέντρων.

Η προστασία του περιβάλλοντος στην κατασκευή έργων πρέπει να προτάσσεται και να λαμβάνεται σοβαρά υπόψη για να αποφύγουμε στο μέλλον δημιουργία μορφών αντιοικονομίας.

Συμπερασματικά η οικονομία του νομού είναι μια οικονομία δυναμικής μορφής που μπορεί να επιτύχει γοργούς αναπτυξιακούς ρυθμούς και να συνεχίσει την ανοδική της πορεία, αφού αξιοποιήσει όλα τα συγκριτικά πλεονεκτήματα που διαθέτει σε συνδυασμό με τη δημιουργία των έργων που αναφέραμε.